

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

29.04.2026

Nr.11.14/AP/4098/2026

Lēmums Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Liepājas centrālā administrācija, reģistrācijas Nr. 90000063185, juridiskā adrese Rožu iela 6, Liepāja, LV – 3401, e-pasts: pasts@liepaja.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums un izstrādes mērķis:

Liepājas zaļās infrastruktūras Tematiskais plānojums (turpmāk- Tematiskais plānojums). Tematiskā plānojuma izstrādes mērķis ir pamatojoties uz esošo zaļās un zilās infrastruktūras stāvokļa izvērtējumu, balstoties uz starptautiski pieņemtām praksēm un ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības, izstrādāt Liepājas valstspilsētas zaļās infrastruktūras plānojumu, izveidojot vienotu un funkcionējošu zaļās infrastruktūras tīklu, un sniegt pamatotus priekšlikumus tālākai attīstībai un pārvaldībai.

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātāja 2026.gada 5.februāra iesniegums Nr.290/2.17.93 “Par ietekmes uz vidistratēģisko novērtējumu Tematiskajam plānojumam” (turpmāk – Iesniegums), Liepājas valstspilsētas pašvaldības domes 2025.gada 21.augusta lēmums Nr.301/9 “Par Liepājas zaļās infrastruktūras attīstības plānojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevums, Veselības inspekcijas 2026.gada 19.janvāra vēstule/viedoklis Nr.1.7.6.-1./22 “Par Liepājas pilsētas zaļās infrastruktūras attīstības plānojuma izstrādi”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2026.gada 4.februāra vēstule/viedoklis Nr. 4.8/666/2026-N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātāja viedoklis:

Plānošanas dokumenta izstrādātāju ieskatā nav nepieciešams SIVN, jo Tematiskais plānojums tiks izstrādāts saskaņā ar LDK AP 22-27 (Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.-2027.gadam) un LDK IAS 2035 (Ilgtspējīgas attīstības stratēģija), kuriem jau ir veikta SIVN procedūra un ar Tematiskā plāna izstrādi pilsētvidē tiks izveidots vienots

funkcionējošs zaļās infrastruktūras tīkls, saglabājot bioloģisko daudzveidību, veidojot un uzturot daudzveidīgas zaļās zonas, tai skaitā veidojot zaļos koridorus, un veicinot pilsētas iedzīvotāju saikni ar dabisko vidi.

Tematiskā plānojuma izstrādes mērķis ir veicināt Liepājas valstspilsētas pielāgošanos klimata pārmaiņām, tostarp karstuma salu mazināšanu, lietus ūdeņu plūdu risku novēršanu, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un iedzīvotāju saiknes ar dabu stiprināšanu, risināt zaļās infrastruktūras pārvaldības jautājumus, sabiedrības dzīves vides uzlabošanu un nodrošināt zaļināšanas attīstību un pilsētvides ilgtspējīgu attīstību vidējā termiņā.

Izstrādājot vadlīnijas apstādījumu ierīkošanai un kopšanai, netiks pieļauta invazīvo un ekspansīvo sugu izmantošana apstādījumu sortimenta izvēlē.

Bez tam arī tiks izstrādāts monitoringa ietvars Tematiskā plānojuma ilgtermiņa attīstības novērtēšanai (gaisa kvalitāte, karstuma salas, bioloģiskā daudzveidība u.c).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai¹ – Dienestam² – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Dienests pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. Dienestā saņemts Izstrādātāja Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē par Tematiskā plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Liepājas Centrālā administrācija Interreg Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta Nr.LL-00253 “Ilgspējīgas un ekoloģiskas vides attīstība Šauļu pilsētas un Liepājas valstspilsētas apkaimēs”, akronīms – GREEN)” (turpmāk tekstā – GREEN projekts) ietvaros ir uzsākusi Liepājas pilsētas zaļās infrastruktūras attīstības plānojuma (turpmāk - Tematiskais plānojums) izstrādi.
 - 2.2. Liepājas zaļās infrastruktūras Tematiskais plānojums tiks izstrādāts, ņemot vērā Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.-2027.gadam (LDK AP) noteikts mērķis uz 2027.gadu: pieaug mūsdienīgi labiekārtotu, kvalitatīvu uzturētu, visām sabiedrības grupām pieejamu zaļo zonu apjoms, iedzīvotāji var baudīt kvalitatīvu publisko ārtelpu dzīvojamajās teritorijās. Savukārt Liepājas valstspilsētas pašvaldības rīcības un investīciju plāns nosaka Izstrādāt un īstenot zaļās struktūras tematisko plānojumu, ievērojot dabas kapitāla un ekosistēmu pārvaldības pieejas principus. Mikrorajonu vides uzlabošana, veidojot zaļās zonas starp dzīvojamām zonām Tematiskā plānojumā ietvertie risinājumi tiks skatīti arī kontekstā ar citiem pašvaldībā spēkā esošajiem nozaru plānošanas dokumentiem, tai skaitā: Liepājas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības plānā 2021.-2025.gadam, cita starpā ir noteikts pasākums 10.1. “Zaļās zonas atjaunošana un veidošana pilsētvidē, ielu zonās un mikrorajonos, lai samazinātu gaisa piesārņojuma ietekmi un klimata pārmaiņu ietekmi. Zaļo zonu un apstādījumu

¹ Likuma 6. panta pirmā daļa.

² Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024.gada 17.decembra rīkojumu Nr.1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1.februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” 2. punktu, no 2025.gada 1.oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

veidošanā pēc iespējas izvērtēt un ņemt vērā augu, koku, apstādījumu potenciālu gaisa kvalitātes uzlabošanā”. Liepājas valstspilsētas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānā 2023.–2030. gadam kā viens no klimata pielāgošanās pasākumiem ir norādīts “4.6.1 CO2 emisiju piesaiste Liepājas valstspilsētā”, kas ir īstenojams veicinot zaļās infrastruktūras veidošanu un attīstību, kas ietver gan apstādījumu veidošanu pilsētvidē, kas rada noēnojumu, gan citus dabā balstītus risinājumus.

- 2.3. Iesniegumā Izstrādātājs norāda, ka Liepājas valstspilsētas pašvaldības teritorijā ietilpst 2 īpaši aizsargājamas NATURA 2000 teritorijas, kā arī Baltijas jūras piekrastes aizsargjosla. Bet, Plānošanas dokumentā netiks paredzētas darbības, kas var radīt būtiski negatīvu ietekmi uz NATURA 2000 teritorijām, aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un biotopiem, kā arī Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslu.
3. Darba uzdevumā izvirzītas prasības Tematiskā plānojuma izstrādei, tostarp ņemot vērā:
 - 3.1. Liepājas valstspilsētas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānā 2023.-2030. gadam ietvertos nosacījumus.
 - 3.2. Liepājas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā 2021.-2025. gadam ietvertos nosacījumus.
 - 3.3. Iekļaujot projektā “Zaļo teritoriju attīstība gaisa kvalitātes uzlabošanai Ziemeļu priekšpilsētā Liepājā” izstrādāto zaļo teritoriju attīstības priekšizpētes dokumentācijas un būvniecības ieceres dokumentācijas risinājumus.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar DAP un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Dienestā. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti un viedokļi:
 - 4.1. DAP 2026.gada 4.februāra vēstulē/viedoklī Nr. 4.8/666/2026-N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” norāda, ka izvērtējot Tematiskajā plānojuma mērķus un izstrādes uzdevumus, vadījusies vērā ņemot Liepājas valstspilsētas ģeogrāfisko atrašanās vietu Latvijas kontekstā, dabas vērtības³, kas raksturīgas tai, pilsētu kā neatdalāmu daļu no piejūras piekrastes ainavas un kompleksas ekosistēmas, kā arī klimata pārmaiņu scenārijus⁴.
Izvirzīti sekojoši secinājumi un argumenti lēmuma pieņemšanai:
 - 1) sagaidāms, ka klimata pārmaiņu rezultātā vidējā gaisa temperatūra paaugstināsies, Liepājas valstspilsētai esot valsts piejūras daļā, šīs izmaiņas to skars primāri. Tā pat arī tiek prognozēts sala dienu skaita samazinājums vienlaikus pieaugot veģetācijas perioda ilgumam. Šo faktoru kombinācija ir priekšnosacījums svešzemju sugu izplatībai, līdz ar to Liepājas valstspilsētas teritorija ir īpaši jutīga pret neapzinātu ievestu (introducētu) sugu ekspansīvu izplatību;
 - 2) Liepājas valstspilsētā ir koncentrētas dabas vērtības – dabas liegumi “Liepājas ezers” un “Tosmare” un plaša piekrastes kāpu zona ar vienlaidus biotopu kompleksu. Tai pat laikā starp šīm ekosistēmām novērojama fragmentācija pilsētai attīstot apbūves teritorijas, līdz ar to tiek zaudēta šo ekosistēmu noturība jeb dabiskie pašatjaunošanās, sugu indivīdu apmaiņas un ģenētiskās daudzveidības nodrošināšanas procesi. Attīstot atsevišķas fragmentāras teritorijas pilsētvidē, svarīgi saglabāt to savienotību ievērojot, piemēram, zaļo koridoru principu. Dabiskām ekosistēmām (“zaļās zonas”), kas izveidojušas vai saglabājušas pilsētas robežās, kļūstot norobežotākām, palielinās risks to degradācijai un

³ Pēc informācijas dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”

⁴ S. Aņiskeviča u.c. Līdzšinējās un nākotnes klimata pārmaiņas Latvijā. Rīga, 2024

jutībai pret svešzemju sugām, jo mazinās vietējo sugu izplatīšanās iespējas no vienas “zaļās zonas” uz citu;

- 3) Liepājas valstspilsētas teritorija iekļauj piejūras piekrastes veģetācijas zonu (kāpas un pludmales), kas ir vairāku augu sugu izplatības areāla robeža jeb pašreiz tālākais punkts, kur iespējama to pastāvēšana un attīstība. Nepieciešams apzināt teritorijas, kur biotopu kvalitāte ir laba vai izcila un ieviest pasākumus šo teritoriju mērķtiecīgai uzturēšanai, lai novērstu to degradāciju. Tādējādi saglabājot “zaļo zonu” pilsētvidē, vienlaikus nodrošinot sugu daudzveidības karsto punktus (*angl. hot-spot*) pilsētvidē. Svarīgi ir šīm teritorijām nodrošināt savienotību ar pārējām zaļajām zonām;
- 4) liels daudzums ar augu, dzīvnieku, sūnu/ķērpju sugām kādā attīstības cikla posmā saistāmas ar kokiem pilsētvidē. Lai ievērotu nepārtrauktības principu šādām sugām, svarīgi, ka Liepājas pilsētvidē ir dažādu koku vecumos jeb to paaudžu nomaiņa. Tas ietver ne vien jaunu parku, skvēru vai “zaļo zonu” izveidi, bet arī vecu stādījumu kopšanu un atjaunošanu. Nodrošinot dažādvecuma kokaugus vienuviet ievērojami tiek palielināta sugu indivīdu izplatība. Īpaši svarīga ir atkāpe no parku un aleju pārmērīgas sakopšanas. Ievērojot sabiedrības drošību, būtiski ir saglabāt vecus, lielizmēra, dobumainus koku un to daļas;
- 5) apstādījumi pilsētvidē ir viens no galvenajiem veidiem kā svešzemju sugas nonāk Latvijas robežās, kļūstot par invazīvām. Ņemot vērā Liepājas valstspilsētas teritorijā esošo trauslo biotopu kompleksu, kritiski jāvērtē apstādījumos plānotās augu un kokaugu sugas. Pārvaldes ieskatā teritorijai raksturīgo augu sugu sastāva izmantošana pilsētvides apstādījumos ne vien palīdz veidot pilsētai piederīgu, ainavu iekļaujošu vidi un autentiskumu, bet arī saglabā un vairo vietējo sugu noturību pret klimatiskām pārmaiņām.

Ņemot vērā augstāk minēto, DAP sniedz viedokli, ka saskaņā ar likuma “Par ietekmi uz vidi” 23.² pantā minētajiem kritērijiem un atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 “Kārtība, kāda veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” Tematiskajam plānojumam būtu nepieciešams stratēģiskais novērtējums.

4.2. Veselības inspekcijas 2026.gada 19.janvāra vēstulē/viedoklī Nr. 1.7.6.-1./22 “Par Liepājas pilsētas zaļās infrastruktūras attīstības plānojuma izstrādi” norādīts, ka Inspekcija, savas kompetences ietvaros, neuzstāj uz stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Liepājas pilsētas zaļās infrastruktūras attīstības plānojuma izstrādei, ja tiks izvērtētas /ņemtas vērā Inspekcijas sniegtās rekomendācijas un Tematiskajā plānojumā netiks paredzēta tādu objektu attīstība vai radīšana, kas var nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, kā arī radīt gaisa un ūdens piesārņojumu, smaku un trokšņa piesārņojumu.

5. Tematiskais plānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2.punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu, tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:

5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Dienests konstatē, ka atbilstoši Darba uzdevumam un Iesniegumā sniegtajai informācijai Tematiskā plānojuma izstrādes mērķis ir pamatojoties uz esošo zaļās un zilās infrastruktūras stāvokļa izvērtējumu, balstoties uz starptautiski pieņemtām praksēm un ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības, izstrādāt Liepājas valstspilsētas zaļās infrastruktūras plānojumu, izveidojot vienotu un funkcionējošu zaļās infrastruktūras tīklu, un sniegt pamatotus priekšlikumus tālākai attīstībai un pārvaldībai.
- 5.4. Tāpat, Liepājas valstspilsētas pašvaldības teritorijā ietilpst 2 īpaši aizsargājamas NATURA 2000 teritorijas, kā arī Baltijas jūras piekrastes un krasta kāpu aizsargjosla, daudzi aizsargājami biotopi un sugas un citas dabas vērtības.
- 5.5. Konstatējams, ka Tematiskais plānojums atbilst Likuma 4.panta trešās daļas 2. punktā noteiktiem plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams saistībā ar ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām. Šai jomā arī kompetentā iestāde – DAP norādījusi, ka ar Tematiskajā plānojumā ietvertajiem pasākumiem var būt negatīva ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm u.c. (skatīt 4.1. punktu).
6. Līdz ar to – vadoties no iepriekš konstatētā, nav pamata secināt, ka konkrētā Tematiskā plānojuma izstrāde un īstenošana nebūtu saistīta ar risināmām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas bez pārdomāta izsvēruma varētu radīt būtisku ietekmi (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” apakšpunkts). Tādēļ, saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem un pamatojoties uz Likuma 4. panta trešo daļu un šā likuma 23.³ pantu, Dienests atzīst, ka Tematiskais plānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3.panta 1.punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Tādēļ Dienests uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums konkrētajam plānošanas dokumentam ir nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums.
- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Dienests saskaņā ar Likuma 23.³ pantā noteikto izvērtēja Izstrādātāja Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Tematiskā plānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23.² pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Dienests atbilstoši Likuma 23.³ panta 1.punktam secina, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Liepājas zaļās infrastruktūras Tematiskajam plānojumam.

Atļauju pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Terēzija Kruste 29287303
terezija.kruste@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. *Liepājas valstspilsētas pašvaldībai, _DEFAULT@90000063185*
2. *Veselības inspekcijai, _DEFAULT@90002448818*
3. *Dabas aizsardzības pārvaldei, _DEFAULT@90009099027*